

Pastýřský list o Plenárním sněmu církve v České republice

Drazí spolubratři v kněžské a jáhenské službě, milé sestry a milí bratři!

V tomto listě vás chci informovat o závažném úkolu v životě naší církve, který bychom měli společně k jejímu prospěchu zvládnout. Jde o Plenární sněm církve v České republice.

Plenární sněm je důležitá událost v životě místní církve. Na něm biskupové a další vedoucí osobnosti církve spolu s volenými delegáty z řad kněží a laiků usilují o poznání a naplnění duchovních potřeb Božího lidu. Jde především o podporu víry a pastorační činnosti a dále o usměrnění mravů a církevní kázně.

Koná se většinou jednou za dlouhý čas. V Čechách byl naposledy před víc jak stočtyřiceti lety a společně pro Čechy a Moravu se konal naposledy před téměř čtyřmi sty lety! Z toho je patrné, že je něčím mimořádným v dějinách místní církve, právě tak jako je mimořádný všeobecný sněm v dějinách světové církve.

Důvody, které nás, biskupy, se souhlasem Apoštolského stolce, vedly k přípravě a svolání tohoto sněmu, byly nasnadě: situace v naší společnosti i naší místní církvi daná předchozím obdobím nesvobody, situace ve světové církvi po Druhém vatikánském koncilu, nová společenská situace ve světě.

Doba dlouhé izolace a nesvobody naší místní církve způsobila, že nebylo možné naplno a do hloubky přijmout závěry Druhého vatikánského koncilu. Podle záměrů koncilu se uskutečnila pouze liturgická reforma. Další důležité záměry koncilu, jako je na příklad:

- oživení a prohloubení vztahu k Písmu svatému a jeho větší proniknutí do života osobního i života společenství,
- lepší chápání církve a zlepšení vztahů uvnitř církve, zvláště mezi laiky a kněžími,
- ekumenismus jako úsilí o jednotu církve,
- dialog se světovými náboženstvími,
- poznání místa církve ve světě a odpovědnost členů církve za svět a dění v něm, to a ještě mnohé jiné je třeba v co nejširším měřítku teprve uskutečnit.

Je jasné, že to není snadná a krátkodobá záležitost. Jde spíše o proces, který může trvat dosti dlouhou dobu. Také samotný sněm, který by měl procesu napomoci, vyžaduje delší přípravu. I uvedení jeho závěrů do života si vyžádá delší čas. Zvykli jsme si tomu všemu říkat sněmovní proces, protože to skutečně proces je.

Jde ovšem o to, jak ho uchopíme. Proto jsme začali tím, že jsme založili sněmovní kroužky, do kterých zveme kněze, řeholníky a řeholnice a především laiky, tedy vás, „řadové členy církve“. Cíl kroužků je dvojitý.

Především poznat a přijmout učení církve v duchu závěrů Druhého vatikánského sněmu. Proto byly díky velké péči odborníků vypracovány zdařilé pracovní materiály pro sněmovní kroužky. Vyšly pod názvem: „O církvi“ a „Církev a svět“. Nyní se připravuje k vydání materiál s názvem „Bible“. Tyto sešity mají k dispozici všichni kněží a všichni vedoucí, animátoři kroužků. Texty je možné rovněž najít na internetových stránkách České biskupské konference s názvem „cirkv.cz“. Jsou v nich uvedeny a vysvětleny učení a postoj církve k důležitým tématům života církve i světa. Vždy následují otázky, jejichž smyslem je především vlastní zamyšlení s cílem lépe pochopit daný postoj nebo dané učení církve a přijmout je za své. První záměr kroužků je tedy vzdělat a formovat v postojích a učení církve a tím napomoci k orientaci v problémech, nejistotách a zmatcích současného světa. Myslím, že to potřebujeme všichni, bez rozdílu a bez výjimky, protože každý z nás je zodpovědný za svůj život. Chceme ho přece prožít podle Božího přání, šťastně.

Druhý cíl kroužků je podnítit diskusi o těchto tématech. Hovořit o tom, co je třeba v životě farnosti, diecéze, v životě církve v naší vlasti či v celém světě napravit a zlepšit, co je

třeba uspořádat zcela nově. O výsledcích diskusí se pořizují zápisy, které vedoucí kroužků, animátoři, předávají dál prostřednictvím moderátora. V naší diecézi je tímto moderátorem P. Jiří Hájek, farář ve Stříbře. Zápisy jsou pak za celou diecézi i celostátně zpracovány, názory a připomínky jsou bez uvedení autorů seřazeny podle témat a u každého názoru je uveden počet lidí, kteří ho vyjádřili. V současné době studuji se svými spolupracovníky toto shrnutí za rok 2000. Chci jich podle možnosti využít ke zlepšení služby: vlastní, biskupství i kněží ve farnostech.

A nyní se konečně dostáváme k důvodu, proč především tento list píší. Sněmovní kroužky nám z velké části nefungují. Důvodů je několik. Některé kroužky se sešly pouze jednou. Znamená to, že zatím neumíme společně přemýšlet o církvi a v diskusi hledat další cestu. Především však většina kroužků už existuje několik let a mnohým se zdá, že ztratily smysl, protože nevidí žádný výsledek z vedených diskusí. Sněm je v nedohlednu, nic se neděje, nic se nezlepšilo. Tyto skeptické názory mají do jisté míry pravdu, aspoň pokud jde o výsledky diskusí z kroužků. To jde především na vrub nás biskupů a našich spolupracovníků. Chceme v tom zjednat nápravu. Lepším sledováním práce kroužků a výstupů z nich a prováděním nápravy, která se dá uskutečnit na diecézní či farních úrovních bez samotného zasedání sněmu. Jednou za čtvrt roku budu se svými spolupracovníky vyhodnocovat výstupy z kroužků a dělat konkrétní kroky k obnově na diecézní úrovni. Informace o tom budou zveřejňovány ve Zpravodaji plzeňské diecéze.

V současné době se začíná rozbíhat bezprostřední příprava sněmu. Vybírají se témata a začnou se připravovat podklady k jednání. A zde mají být vzaty v úvahu i výsledky diskuse sněmovních kroužků. Za tím účelem je zpracovávají odborníci. To vše vyžaduje čas a důkladnou přípravu. První zasedání sněmu se bude konat začátkem července 2003 na Velehradě ve spojení s národní poutí. Do té doby je ovšem třeba vykonat ještě mnoho práce.

Prvotním cílem sněmovních kroužků je však, jak bylo uvedeno, vzdělání a formace nás všech a v té je možno stále úspěšně a trpělivě pokračovat. Navíc je třeba ji zapojit do celkového pastoračního programu diecéze, jehož cílem je vaše formace a vzdělání, jak jsem se o tom již vícekrát zmínil.

Jak je vidět, připravuje se zintenzivnění sněmovního procesu a je tedy třeba vyburcovat všechny síly. Proto chci především poděkovat těm, kteří vytrvali a sněmovním kroužkům věnují trpělivě svůj volný čas, a chci povzbudit všechny, kteří to už vzdali, aby to zkusili znovu. Také chci pozvat i vás, kteří jste ještě nezačali, abyste si dodali odvalu a založili sněmovní kroužek, případně do fungujícího kroužku začali chodit. Navíc vás prosím, abyste sněmovních kroužků využívali nejen k diskusím, ale i k modlitbám za vyřešení problémů světa i církve a její obnovu.

Chci rovněž povzbudit spolubratry kněze a jáhny, aby i oni věnovali sněmovním kroužkům pozornost a podporu. Kroužky se stanou naopak podporou jejich farnosti. Také je chci pozvat do kněžských kroužků v rámci diecéze. Tyto kroužky mohou být společnou dílnou pro práci na obnově života církve v naší diecézi.

Kéž nás všechny vede horlivost pro to, aby církev byla „*bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná*“ (Ef 5, 27).

Vyprošuji vám hojné Boží požehnání,

biskup František.

Tento list přečtěte při všech nedělních bohoslužbách 4. listopadu 2001.